

Mijn vader, René Daems, werd geboren te Luik op 26-6-09^T en maakte de 1e wereldoorlog mee als vluchteling van Sjongd, te Amersfoort in Nederland.

Na de oorlog terug in Luik kreeg zijn vader (die toen werkte aan de spoorweg) langs vrienden om een plaats in Dostende bij het vliegwezen. Z'n vader werd chef van het oude vliegveld in Stene. Met z'n 5 jaar jongere broer trok heel het gezin naar de kust en moest m'n vader naar het Atheneum les volgen in het Nederlands, hetgeen zeer moeilijk voor hem was. Hij volgde ook muziek school en werd later muzikant in verschillende orkesten.

Hij huwde m'n moeder in 1933 en ik werd geboren in 1937. Dan kwam de Tweede wereldoorlog. Ik ben in het bezit van een foto van hem van het jaar 38 waar hij al z'n esperantoster draagt. Als werkweigenaar bij de Duitsers werd hij de ganse oorlog te werk gesteld onder een andere naam in Brussel bij vrienden van zijn ouders. Hij werkte bij een aardappelboer waar hij met een koper vele kilo's aardappelen moest leveren aan de Brusselse restaurants. Ondertussen verhuisden wij naar Epistel. M'n moeder was bang dat Dostende als havenstad te veel gebombardement zou worden. Nu en dan kwam Papa terug naar Epistel om vis ondergoed en proviand te halen. M'n moeder hadte veel pannenkoeken, die hij dan meenam om ook aan z'n vrienden uit te delen. Als hij dan in Epistel was, leerde onze buurman Maurice de tuin te bewerken en groenten te kweken.

Voor de oorlog is mijn vader door tussenkomst van zijn vriend Honoré Dekker - Esperanto beginnen leren.

In de tijd correspondeerde hij al met een Noor genoemd Spennard en ook een Engelsman.

Overal waar hij ging op al z'n vesten had hij de ster van Esperanto op z'n revers gespeld, zelfs op z'n sterf bed heb ik hem zelf z'n speld opgespeld.

Toen ik 12 jaar was ging ik mee met hem de zondagmorgen in de Leopoldschool om Esperantoles te volgen, hetgeen ik ongeveer 1 jaar volhield. Daarna haakte ik af door te veel werk op school.

Hij kocht zakwoordenboekjes om de taal machtig te worden en had ze altijd bij zich en sprak iedereen aan of ze soms geen Esperanto wilde leren. Vroeg na de oorlog was er al een serieuze groep Esperantisten in Oostende.

In de jaren 90 verhuisde hij voorged naar Egistel om dichtbij zijn stukje land in de moerestraat te zijn. Daar vond je hem dagelijks tot zeer hoge leeftijd en hij was wat fier op zijn prei, aardbeien - frambozen - pompoenen enz. ... Hij kwam nog naar Oostende om de lessen van Esperanto te volgen.

Op 2ⁿ 89 jaar ging hij tegen zijn goesting naar het rusthuis "des Ecoles" in de Koningstraat, waar hij nog enkele jaren verbleef. Hij was erg moeilijk op 2ⁿ gang doch 2ⁿ geest was nog perfect. Hij had 2ⁿ orgeltje meegenomen en speelde vaak voor de medebewoners en op speciale gelegenheden zoals Kerst - Carnaval - Pasen enz., altijd bracht hij ambiance. Hij kon een hoop Franse, Duitse en Engelse liedjes die hij allemaal van buiten speelde.

Hij vertelde me dat hij was meegegaan naar een congres van Esperantisten in Perpignan en dat ze in een immense grote zaal zaten. Toen de muzikanten (vader x zoon) wilde stoppen om wat te rusten zei hij hen. Blijf maar weg zo lang je wilt ik zal wel wat spelen. En dan begon de pret! Toen hij Duitse muziek speelde werden al de Duitsers recht, ielen voor de Engelse, de Nederlanders en Belgen. Ongelooflijk.

Toen hij 90 jaar werd heb ik via "Vragen staat vrij" een oproep gedaan aan alle Esperantisten van België om hem een kaartje te schrijven, liefst in het Esperanto. De mensen reagerden massaal, zelfs van het Brittenland kreeg hij kaartjes. De Conscienceclub met juf Els op kop zond hem een grote kaart door de kinderen zelf gedecoreerd. Prachtig!